5. SINIF SOSYAL BİLGİLER 3.ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ BECERİ TEMELLİ TEST

Soru 1: Kaya ailesi yemek sonrası sohbet ediyordu. Herkes gün içinde neler yaptığını anlatıyordu. Sıra Alp'a gelince "Bugün sosyal bilgiler dersinde öğretmenimiz ortak miras ögelerinden bahsetti. Ortak miras yönünden ülkemizin ne kadar zengin olduğunu öğrendik." dedi. Bunun üzerine anne "Biraz bekleyin, size bir sürprizim var." diyerek diğer odaya gitti ve kısa süre sonra elinde bir madalya ile döndü. Anne "Çocuklar, elimde gördüğünüz dedemin istiklal madalyası. Bu madalya ailemizin ortak mirasıdır. Bu madalyayı dedeme Millî Mücadele'ye katıldığı için vermişler. Madalya bana babamdan kaldı. Ben de ona gözüm gibi bakıyorum ve onu size ailemizin en kıymetli hazinesi olarak miras bırakacağım."

Metne göre aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz?</u>

A) Türkiye'nin ortak mirasının çokluğuna

B) İstiklal Madalyasının niçin verildiğine

C) İstiklal Madalyasının müzeye hediye edileceğine

D) Sosyal Bilgiler dersinin kazandırdıklarına

Soru 2: Geçmişte yaşamış insan topluluklarına ait kalıntıların bulunduğu yapı ve alanlara tarihî mekân denir.

(I)

(II)

(III)

(IV)

Buna göre görsellerden hangisi tarihi mekân olarak değerlendirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV

Soru 3: Geçmiş zamanlarda askerlik, eğitim, konaklama, ulaşım gibi amaçlar ve ekonomik nedenlerle inşa edilen yapılara tarihî eser denir.

(I)

(II)

(III)

(IV)

Buna göre görsellerden hangisi tarihi eser olarak değerlendirilir?

A) I B) II C) III D) IV

Soru 4: Geçmiş zamanlarda askerlik, eğitim, konaklama, ulaşım gibi amaçlar ve ekonomik nedenlerle inşa edilen yapılara tarihî eser denir.

(I)

(II)

(III)

(IV)

Bu bilgi ile görseller eşleştirildiğinde hangi görsel dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV

Soru 5:

UNESCO [Yunesko (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu)], dünya genelinde farklı kültürlere ait birçok kültürel miras ögesi belirleyerek bu ögeleri insanlığın ortak mirası görmekte ve bunların korunması için çalışmalar yürütmektedir. Korunması gereken kültürel miras ögelerini hazırladığı ve belirli aralıklarla güncellediği Dünya Mirası Listesi'nde yayımlamaktadır. Türkiye, UNESCO'ya 4 Kasım 1946'da katılmıştır.

UNESCO, kültürel mirası somut ve somut olmayan olarak sınıflandırmıştır. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde güncel olarak 972 somut ve 730 somut olmayan öge bulunmaktadır.

Metinde UNESCO ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına <u>ulaşılamaz?</u>

A) Ülkemiz UNESCO'ya ne zaman katılmıştır?

B) Hangi amaçla kurularak faaliyetler gerçekleştirmiştir?

C) Kültürel miras listesinde en çok eseri olan ülke hangisidir?

D) Kültürel miras listesinde somut ve somut olmayan kaç unsur bulunmaktadır?

Soru 6: UNESCO tarafından somut ve somut olmayan kültürel miraslar hem ülkemizden hem de diğer ülkelerden tespit edilmekte ve güncellenmektedir. Türkiye'den eklenen somut miras listesi olduğu gibi somut olmayan miras listesi de oldukça fazladır.

(I)

(II)

(III)

(IV)

Bu bilgilere göre görsellerden hangisi ülkemizdeki somut olmayan kültürel miras listesinde <u>yer almaz?</u>

A) I B) II C) III D) IV

Soru 7: UNESCO tarafından somut ve somut olmayan kültürel miraslar hem ülkemizden hem de diğer ülkelerden tespit edilmekte ve güncellenmektedir. Ancak bazı somut olmayan miraslar hem ülkemizde hem de başka ülkelerde ortak olarak bulunmaktadır.

I

II

III

IV

Buna göre görsellerden hangisi hem Türkiye'de hem de diğer ülkelerdeki somut olmayan ortak mirasa örnektir?

A) I B) II C) III D) IV

Soru 8:

Denizli sınırlarındaki Çaldağı'nın eteklerinden gelen ve yoğun kalsiyum içeren suların oluşturduğu görkemli beyaz kayaç yapısıyla dikkat çeken Pamukkale Travertenleri; görsel zenginliğin yanı sıra kalp rahatsızlıkları, romatizma, sindirim, solunum, dolaşım ve deri rahatsızlıklarına iyi gelmektedir. Ayrıca aynı bölgede yer alan Hierapolis (Hiyerapolis) arkeolojik kenti, Antik Çağlar'dan bugüne kadar ulaşan en çarpıcı merkezlerden biridir. Eski kaynaklara göre metal ve taş işlemeciliği, dokuma kumaşları ile ünlü olan kent, Büyük Konstantin (Konstantin) Dönemin'de Frigya (Firigya) bölgesinin başkentliğini yapmıştır.

Buna göre Pamukkale travertenleri ve Hierapolis antik kenti ile ilgili,

I- Traverten oluşumunda elementlerin etkili olduğu,

II- Çeşitli sağlık problemlerini tedavisine fayda sağladığı,

III- Antik kentin farklı el sanatlarının ve medeniyet merkezi olduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Soru 9:

"... Kuş dili olarak da bilinen ve UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne alınan ıslık dilinin korunması, yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması için sürdürülen çalışmalar ile ölü diller arasına girmesi önlendi. Halk Eğitimi Merkezi tarafından açılan kurslarla yediden yetmişe bu dili öğrenenlerin sayısı arttı. Çeşitli etkinliklerle dilin tanıtımı yapıldı ve bu sayede Türkiye'nin dünya genelinde tanınırlığına katkıda bulundu..."

(Genel ağdan alınmıştır.)

Buna göre Kuş dili ile ilgili,

I- UNESCO tarafından korunarak yaşatılan diller arasına girmesi amaçlanmıştır.

II- Resmi kurumlardaki kurslarla her yaştan kişi öğrenmiş, öğrenen sayısı çoğalmıştır.

III- Yapılan farklı faaliyetlerle ülkemizi dünyada en çok tanıtan kültürel miras olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Soru 10:

Birçok medeniyet, tarih boyunca çeşitli amaçlarla kullanılmak üzere ay veya güneş yılına göre takvim yapmıştır. Günümüzde kullandığımız miladi takvim, başlangıç olarak Hz. İsa'nın doğumunu almıştır. Hz. İsa'nın doğduğu güne milat denir. Hz. İsa'nın doğumundan önceki tarihler milattan önce, doğumundan sonraki tarihler ise milattan sonra olarak tanımlanmıştır. Tarih şeritlerinde yaşanan olayın tarihi, milattan sonra ise tarihi ifade eden sayı günümüze doğru büyür ancak milattan önce ise sayı günümüzden uzaklaştıkça büyümektedir. Anadolu'daki ilk yerleşimler Çayönü (MÖ 8200), Çatalhöyük (MÖ 7500) ve Hacılar'dır (MÖ 7000).

Metne göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz?</u>

A) Şu an kullanılan takvimde peygamber doğumunun başlangıç kabul edildiğine

B) Milattan sonraki tarihlerin milattan önceye göre günümüze daha uzak olduğuna

C) En eski yerleşim özelliği taşıyan yerin Çayönü'nde kurulduğuna

D) Anadolu'da tarih öncesi birden çok ilk ikametlerin varlığına

Soru 11:

Bir vatandaşın CİMER'e başvurusu ile Mardin'deki höyük koruma altına alındı.

Mardin'deki Hayırlı Höyüğü, bir vatandaşın Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) yaptığı başvuru üzerine "1. Derece arkeolojik sit alanı" ilan edildi. Bu kapsamda, bölgede sadece bilimsel çalışmalara izin verilecek, yapılaşma söz konusu olamayacak.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Buna göre CİMER'e başvuru yapan vatandaş için aşağıdaki kişisel özelliklerden hangisine ulaşılabilir?

A) Çalışkanlık B) Özgürlük C) Duyarlılık D) Yardımseverlik

Soru 12:

Şanlıurfa'nın 20 km kuzeydoğusundaki Örencik köyü yakınlarında, geniş görüş alanına hâkim bir konumda yer almaktadır. Günümüzden yaklaşık 12 bin yıl önce avcı ve toplayıcı yaşam tarzı süren insanlar tarafından inşa edilen "tarihte bilinen ilk inanç merkezidir".

Burdur ilinin 26 km güneybatısında, mimarisi kerpiçten yapılmış, küçük ve dörtgen odalardan oluşan yerleşimdir. Kapı geçitlerinin olmayışı, evlere girişlerin damdan yapıldığını düşündürmektedir. Tek katlı evlerde oval ocaklar ve tahıl depolama yerleri bulunmaktadır. Mimarisi zamanla değişmiştir. Evler büyük, dörtgen planlı, taş temel üstüne kerpiçten yapılmış, birbirine yakın ve bazen de bitişik olarak yerleştirilmiştir.

Konya ili Çumra ilçesi yakınlarında bulunan yerleşim yerinde yaşayan insanlar evlerini kerpiçten yapmışlardır. Birbiriyle iç içe olan bu evlerin arasında sokak yoktur ve insanlar çatıların üzerinde yürümüşlerdir. Evlerine çatılardaki deliklerden içeri uzanan tahta bir merdivenle girmişlerdir. Çatılardaki bu delikler hem pencere hem kapı hem de baca işlevi görmüştür. Odaların içinde masa, divan veya yatak olarak kullanılan, duvarların ön kısımlarında toprak yükseltisi ve dörtgen ocak bulunmaktadır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yerlerden hangisi ile ilgili bilgiye <u>ulaşılamaz?</u>

A) Çatalhöyük B) Hacılar C) Çayönü D) Göbeklitepe

Soru 13:

Sümerlerde, en üst katların rasathane (gözlemevi), ara katlarda yöneticiler, okul ve tapınaklar, alt katların tahıl ambarı, olarak kullanıldığı yapıdır.

Buna göre, Sümerlere ait aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili bilgiye <u>ulaşılamaz?</u>

A) Tarım B) Ticaret C) Astronomi D) Eğitim

Soru 14:

Çatalhöyük'te yaşayan insanlar, Hasan Dağı'ndan obsidiyen ve tuz yataklarından tuz çıkarmışlardır. Bunları hem kendi ihtiyaçları için kullanmışlar hem de satmışlardır. Çıkardıkları obsidiyen taşından ok ve mızrak uçları, ayna gibi eşyalar yapmışlardır.

Buna göre Çatalhöyük ile ilgili,

I- Madencilik,

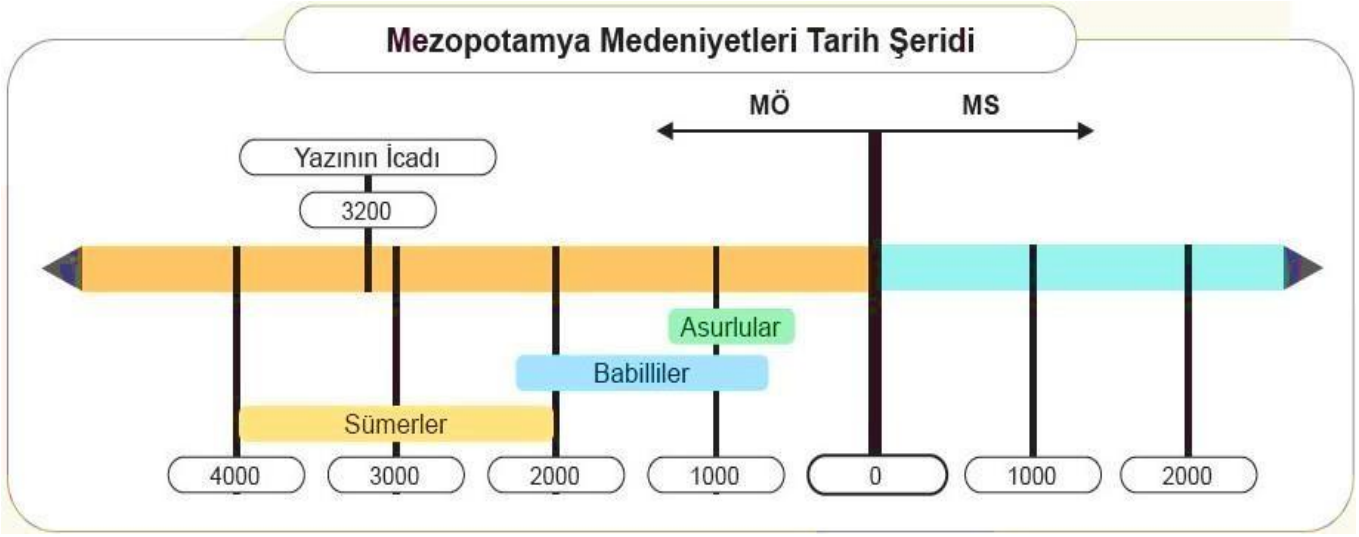
II- Ticaret,

III- Tarım

alanlarından hangileri ile ilgili bilgilere ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Soru 15:

Bu görsele göre Mezopotamya ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Milattan sonra yaşanan sürenin milattan önceye göre daha uzun olduğuna

B) En uzun süre hüküm süren devletin Babillere ait olduğuna

C) Babil ve Asurluların az da olsa aynı zamanda yaşadığına

D) İlk önce kurulan devletin Asurlular olduğuna

Soru 16: **Mustafa Öğretmen:** "Sümerler Mezopotamya'da kurulan ilk uygarlıklardır. Tarihte birçok ilk icatları ve uygulamaları gerçekleştirmişlerdir." Diye bilgi verdikten sonra öğrencilerden Sümerler 'in yaptığı icatlara birer örnek vermelerini istemiştir. Ancak bir öğrenci başka bir uygarlığa ait ilk örneği vermişlerdir.

Ali: "Çivi yazısını icat etmişlerdir."

Şirin: " İlk madeni parayı bulunmuş, böylece değiş-tokuş usulüne son verilmiştir.

Beyza: "Kral Urukagina tarafından kendi adıyla ilk yazılı kanunları hazırlatmıştır."

Harun: " Üçgenin ve dikdörtgenin alanları, küpün hacmi ve bir çemberin 360 derece olduğu ilk kez hesaplanmıştır."

Buna göre başka uygarlığa ait bilgi veren öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali B) Şirin C) Beyza D) Harun

Soru 17:

Babiller, başkent Babil'de inşa edilen Marduk Zigguratı, İştar Kapısı ve dünyanın yedi harikasından biri kabul edilen Babil Asma Bahçeleri'ni yapmışlardır.

Buna göre Babillerin hangi alanda ileri düzeyde olduğuna ulaşılabilir?

A) Ticaret B) Tarım C) Sanat D) Mimari

Soru 18: Aşağıda Asurlular tarafından yapılan bazı faaliyetler verilmiştir.

* Saray ve tapınak duvarlarını av ve savaş tasvirleri ile süslemişlerdir.

* İlk posta teşkilatı oluşturmuşlardır.

* Anadolu'daki Kültepe (Kayseri)'de evleri ve dükkânları içine alan büyük bir karum (pazar yeri) kurmuşlardır.

Buna göre Asurluların aşağıdaki alanlardan hangisine katkı sunduğu <u>söylenemez?</u>

A) Haberleşme B) Sanat C) Ticaret D) Astronomi

Soru 19:

Hititlerde krallar yıl boyunca yaşanan olayları tanrılarına hesap vermek amacıyla kral yıllıklarına yazdırmışlardır. Bu yıllıklara önemli olayları olduğu gibi yazmışlardır. Kraliçelerine "tavananna" adını veren Hititler, soylulardan oluşan bir "Pankuş Meclisi" kurmuşlardır.

Buna göre Hititler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Tarafsız tarih yazıcılığını başlatmışlardır.

B) Yönetimde kısmi demokrasi ortaya çıkmıştır.

C) Tamamen dini kurallara göre idare sağlanmıştır.

D) Devlet yönetiminde kralın eşi de söz sahibi olmuştur.

Soru 20:

Lidyalılar, sınırları içinde ticaret yapan tüccarların mallarını korumak için devlet güvencesi vermiştir. Lidyalılar, parayı icat eden medeniyettir. Lidyalılar, tarihte önemli bir yere sahiptir. Efes'ten başlayıp Mezopotamya'ya kadar uzanan Kral Yolu'nu kullanmıştır.

Buna göre Lidyalılar ile ilgili,

I- İlk kez sigortacılığı başlatmışlardır.

II- Ticarette değiş-tokuş usulüne son vermişlerdir.

III- Ticari faaliyetlerini Anadolu dışına da taşımışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Soru 21: Aşağıda Sümerler ve İyonlar ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

SÜMERLER	İYONLAR
✚ Ur, Uruk, Nippur gibi site denilen şehir devletleri kurulmuştur. ✚ Ekonominin temeli tarımdır. Tapınaklar depo olarak kullanılmıştır. ✚ Matematik alanında altmışlık sayı sistemini bulmuşlardır.	✚ Efes, Milet gibi şehir devletleri kurarak yaşamışlardır. ✚ Deniz ticaretinde ileri giderek Akdeniz ve Karadeniz'de koloniler kurmuşlardır. ✚ İyonyada birçok bilim insanı yetişmiştir. Bu bilim insanlarından Hipokrat (tıp), Heredot (tarih), Pisagor (matematik) ilk akla gelenlerdir.

Buna göre, Sümer ve İyon medeniyetlerinin,

I- Yönetim biçimleri,

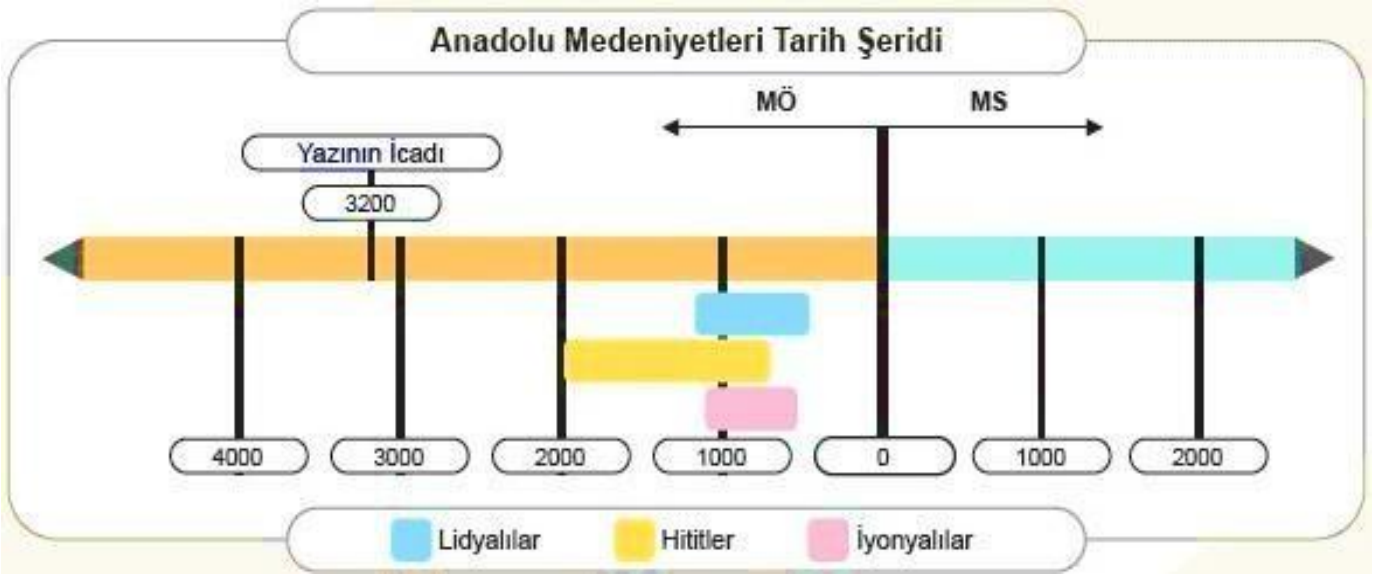
II- Bilimsel çalışmalar,

III- Ekonomik faaliyetler

hangi alanlarda ortak özellik taşıdığı söylenemez?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III

Soru 22:

Bu görsele göre Anadolu uygarlıklar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz?</u>

A) İlk kurulan ve en fazla yaşayan uygarlığın Hititler olduğuna

B) Devletlerin birbirleriyle az da olsa aynı zamanda yaşadığına

C) Tüm devletlerin tarih öncesi devirlerde hüküm sürdüğüne

D) Tüm uygarlıkların yazının icadından sonra kurulduğuna

Soru 23:

"Hititlere ait en önemli bilgilere Hattuşa'daki kalıntılardan ulaşılmaktadır. Şehirdeki Aslanlı Kapı, Kral Kapı, Yazılıkaya Açık Hava Tapınağı gibi mimari eserler günümüze ulaşan önemli kalıntılar arasında yer almıştır. Hattuşa, 1986'da UNESCO tarafından Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır."

Metne göre aşağıdaki değerlerden hangisine vurgu <u>yapılmamıştır?</u>

A) Adalet B) Saygı C) Duyarlılık D) Sorumluluk

@sosyalpusulasi

5. SINIF 3.ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ
BECERİ TEMELLİ TEST SORULARI CEVAP ANAHTARI

Soru-1 **C**	**Soru-2** **A**	**Soru-3** **D**	**Soru-4** **B**	**Soru-5** **C**	**Soru-6** **B**	**Soru-7** **A**	**Soru-8** **D**
Soru-9 **A**	**Soru-10** **B**	**Soru-11** **C**	**Soru-12** **D**	**Soru-13** **B**	**Soru-14** **A**	**Soru-15** **C**	**Soru-16** **B**
Soru-17 **D**	**Soru-18** **D**	**Soru-19** **C**	**Soru-20** **D**	**Soru-21** **B**	**Soru-22** **C**	**Soru-23** **A**	